

Memo

Voor: Gemeenteraad
Van: College van B&W
Betreft: Toekomstige uitvoering van de Participatiewet
Datum: 21 juni 2017

Geachte raad,

In dit memo informeren wij u over twee onderwerpen over de toekomstige uitvoering van de Participatiewet:

1. Uitvoering van bedrijfsactiviteiten voor personeel met een aanstelling op grond van de Wet sociale werkvoorziening (SW-personeel) en voor nieuwe instroom vanuit de Participatiewet.
2. De toekomst van de Gemeenschappelijke Regeling “Werkvoorziening Midden-Gelderland” (GR WMG), beter bekend als GR “Presikhaaf Bedrijven”.

De toekomstige uitvoering van de Participatiewet (P-wet) is nauw verweven met de toekomst van de gemeenschappelijke regeling. Kerntaak van Presikhaaf Bedrijven (PHB) is de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). In de GR PHB is zowel het werkgeverschap van de SW-medewerkers als het ondernemerschap van bedrijfsactiviteiten georganiseerd.

Met de invoering van de P-wet in 2015 is de instroom van nieuwe werknemers in PHB gestopt. Niets doen, zou dus leiden tot een sterfhuisconstructie voor PHB. Dat werd onwenselijk geacht. Ook ervoeren de deelnemende gemeenten te grote ondernemingsrisico's bij de GR en waren ze erg terughoudend met de instroom van nieuwe doelgroepen in Presikhaaf Bedrijven.

Voor de toekomstige uitvoering van de P-wet hebben de tien in de GR PHB deelnemende gemeenten gekozen voor een splitsing tussen de publieke verantwoordelijkheid voor het werkgeverschap van de SW-medewerkers en de private verantwoordelijkheid voor het ondernemerschap van de bedrijfsactiviteiten waarbinnen zij werken.

Ons college heeft op 20 juni met betrekking tot beide verantwoordelijkheden enkele besluiten genomen, die wij in dit memo nader toelichten.

1. Uitvoering bedrijfsactiviteiten voor SW-personeel en nieuwe instroom vanuit P-wet

De gemeente Arnhem heeft besloten om een eigen privaat werkbedrijf op te richten. Dit werkbedrijf heeft als voorlopige werktitel Werkbedrijf Arnhem. Het bedrijf biedt niet alleen een plek voor de SW-medewerkers, maar ook voor de nieuwe instroom vanuit de P-wet. Arnhem heeft in een brief aan de negen gemeenten in de regio vier vragen gesteld over deelname aan het werkbedrijf. Op 20 juni heeft ons college de antwoorden op deze vragen vastgesteld. Daarmee is ook de koers uitgestippeld die wij als Rozendaal voor ogen hebben bij de opvolging van PHB.

Daarbij hebben wij het voornemen om vanaf 2018 voor de Rozendaalse inwoner met een SW-dienstbetrekking een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Werkbedrijf Arnhem af te sluiten.

Voor de nieuwe instroom vanuit de P-wet blijven wij vooralsnog aansluiting zoeken bij de gemeente Rheden. Immers, deze gemeente hebben wij gemandateerd om de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo voor onze gemeente uit te voeren. Wij denken dat het noodzakelijk is dat zowel de gemeente Rheden als de gemeente Arnhem de plannen voor de nieuwe instroom vanuit de P-wet nader uitwerken.

Door het inkopen van diensten voor SW-medewerkers bij het werkbedrijf draagt Rozendaal geen financieel risico meer voor de exploitatie. De gevolgen van de overgang van de

bedrijfsactiviteiten van GR PHB naar het werkbedrijf worden met het voldoen van onze bijdrage aan de frictiekosten *in één keer* afgekocht. De gemeente Arnhem en mogelijk andere gemeenten die mede-eigenaar willen worden, dragen vanaf 2018 de financiële risico's.

Financiële gevolgen

De besluitvorming rondom de opvolging van PHB heeft de volgende financiële consequenties:

a. Individuele dienstverlening ten behoeve van SW-medewerkers

In de nieuwe opzet, het inkopen van dienstverlening bij het Werkbedrijf Arnhem, draagt Rozendaal geen financieel risico meer. De kosten bedragen, bij het afsluiten van een DVO voor de uitvoering van de Wsw, € 29.500 per Wsw-werknemer (prijspeil 2017). Met dit bedrag zal vanaf begroting 2018 rekening worden gehouden.

b. Dienstverlening voor nieuwe instroom P-wet

De kosten hiervoor zijn vooralsnog PM. Om inzicht te krijgen in de kosten van dienstverlening is het noodzakelijk dat de plannen van de gemeente Rheden verder worden uitgewerkt.

c. Frictiekosten

De frictiekosten als gevolg van de overgang van PHB naar het werkbedrijf zijn vooralsnog PM. De totale frictiekosten voor de regio variëren tussen € 10 miljoen en € 30 miljoen, afhankelijk van het aantal gemeenten dat diensten gaat afnemen van Werkbedrijf Arnhem. De Rozendaalse bijdrage aan de frictiekosten zal naar verwachting uitkomen op een bedrag tussen € 8.000 en € 24.325. Hiervoor is € 9.000 opgenomen in de Begroting 2017. Een mogelijk tekort kan ten laste worden gebracht van de reserve Presikhaaf ad € 47.141 (stand juni 2017).

Personele gevolgen

Ons voorstel heeft geen directe personele gevolgen voor onze gemeente. Wel zal moeten worden gekeken naar gevolgen voor de SW-werknemers die vanuit Presikhaaf bij onze gemeente werken. Het gaat hier om de gemeente in haar rol van afnemer van diensten voor de groenvoorziening en de schoonmaak: nu nog van Presikhaaf Bedrijven, in de toekomst van het werkbedrijf. Over de afname van diensten neemt ons college een separaat besluit, dat ter kennis zal worden gebracht van uw raad.

2. Toekomst gemeenschappelijke regeling

In onze vergadering van 20 juni hebben wij met betrekking tot de toekomst van de GR Presikhaaf Bedrijven het volgende besloten:

1. Als voorgenomen besluit te kiezen voor liquidatie van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Midden Gelderland (GR WMG); 2. De mogelijkheden te onderzoeken de publieke taken van de GR WMG als module onder te brengen bij de MGR Sociaal Domein. De besluitvorming over de GR en over het onderbrengen bij de MGR Sociaal Domein zal in de tweede helft van 2017 voor een zienswijze aan uw raad worden voorgelegd.

Ad 1) Argumenten voor liquidatie van de GR

1. De GR WMG is op een groot aantal punten verouderd en moet dus sowieso worden aangepast.
2. Tenminste de helft (voor Arnhem), maar waarschijnlijk alle bedrijfsmatige activiteiten voor de SW-werknemers worden uit de GR gehaald- aangenomen dat alle regiogemeenten hun dienstverlening voor de SW-populatie bij het werkbedrijf onderbrengen.
3. De keuze om de GR te liquideren is in lijn met de voorgestelde keuze voor de bedrijfsactiviteiten: een nieuwe start met een nieuwe organisatie.

Ad 2) Onderbrengen werkgeverschap SW-medewerkers in de Modulaire GR Sociaal Domein

1. De MGR Sociaal domein is een vorm van GR waarbij verschillende activiteiten die in de regio centraal Gelderland gezamenlijk door de gemeenten worden uitgevoerd, op een niet-vrijblijvende wijze worden ondergebracht. Het werken met modules garandeert een grote mate van flexibiliteit, doordat gemeenten per module voor deelname kunnen kiezen. Dit doet recht aan de samenstelling van onze regio, waarbij gemeenten in wisselende coalities samenwerken. De Wsw is hiervan al een voorbeeld: Renkum en Wageningen zijn aangesloten bij een andere SW-bedrijf.

2. De eerste module die onder de MGR is “gehangen,” is de module “Inkoop” waarin alle twaalf gemeenten van de regio Centraal Gelderland samenwerken. Er wordt nu, eveneens op het terrein van de Participatiewet, een voorstel uitgewerkt om het werkgeversservicepunt (WSP) als module bij de MGR onder te brengen. Het ligt in de lijn ook het werkgeverschap van de SW-medewerkers in de MGR onder brengen, als een gemeenschappelijk regionaal kader, om samenhang in de uitvoering van taken in het Sociale Domein te bevorderen.

Tijdpad

Het keuzeprocess met betrekking tot de toekomst van de GR PHB houdt een ingewikkelde procedure in. Het vormgeven van de toekomst van Presikhaaf bedrijven is ook een langlopend proces geweest. Wij zijn nu in de laatste fase beland. Het is alleen al van groot belang voor het personeel van PHB, zowel de SW-medewerkers als het reguliere personeel, dat er duidelijkheid komt.

Het tijdpad, voor zover nu bekend:

- 12 juli AB PHB: Voorgenomen besluit over overdracht bedrijfsactiviteiten aan “Werkbedrijf Arnhem”
- 12 juli AB PHB: Voorgenomen besluit over toekomst GR.
- September/oktober Voorgenomen besluiten AB PHB voor zienswijze naar gemeenteraden
- Oktober/november Definitieve besluiten AB PHB
- Oktober/november Afspraken en overeenkomsten. De gemeente Arnhem werkt een bedrijfsplan voor het Werkbedrijf uit in samenwerking met PHB
- Januari 2018 Start “Werkbedrijf Arnhem”.

Achtergrondinformatie

Aan de besluitvorming van het college over de opvolging van PHB liggen meerdere documenten ten grondslag. Als achtergrondinformatie hebben wij de volgende documenten bij dit Memo ter inzage gelegd:

1. Brief van gemeente Arnhem met vier vragen aan de negen andere gemeenten.
 - 1b. Brief gemeente Rozendaal aan gemeente Arnhem met antwoorden
 - 1c. Brief gemeente Rozendaal aan gemeente Rheden over nieuwe instroom in de P-wet
2. Brief van gemeente Arnhem aan het AB PHB met verzoek op 12 juli het voorstel voor een werkbedrijf te agenderen
3. Arnhemse raadsvoorstel (de gemeenteraad van Arnhem heeft hier op 29 mei unaniem mee ingestemd)
 - 3a. Werkboek Werkbedrijf Arnhem
 - 3b. Brochure Werkbedrijf Arnhem voor de regiogemeenten
 - 3c. Overzicht met uitgangspunten Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) Werkbedrijf.